

Εισαγωγή στη Ζωοτεχνία

Δρ Γκουγκουλής Δημήτριος
Κτηνίατρος (MSc, PhD)

Ξεκινάμε!

- Ορισμός του ειδικισμού και της διάκρισης των ειδών.
- Φιλοσοφικές και ηθικές θεωρίες γύρω από τον ειδικισμό.
- Επιχειρήματα υπέρ και κατά της διάκρισης των ζώων.
- Ιστορική και σύγχρονη σχέση ανθρώπων-ζώων.
- Σύγχρονες πρακτικές στη διαχείριση των ζώων και ηθικά διλήμματα.
- Αρχές ευζωίας και παραδείγματα εφαρμογής.

Ορισμός του ειδισμού

- Ο ειδισμός είναι η διάκριση μεταξύ των ειδών, σύμφωνα με την οποία οι άνθρωποι θεωρούνται ανώτεροι από τα ζώα και έτσι δικαιολογείται η χρήση τους για ανθρώπινους σκοπούς.
  - Παραλληλισμός με άλλες μορφές διάκρισης όπως ο ρατσισμός ή ο σεξισμός.

Ιστορικό πλαίσιο:

- Ο όρος "speciesism" επινοήθηκε το 1970 από τον ψυχολόγο Richard D. Ryder.
- Συνδέεται με τη σύγχρονη φιλοσοφική συζήτηση για τα δικαιώματα των ζώων, κυρίως μέσω του έργου του Peter Singer.

Ορισμός του ειδισμού

- **Σύγχρονες Διαστάσεις:** Ο ειδισμός εφαρμόζεται σε διάφορους τομείς:
  - Βιομηχανική κτηνοτροφία, όπου τα ζώα αντιμετωπίζονται ως μέσα για την παραγωγή κρέατος.
  - Δοκιμές σε ζώα για ιατρικά ή καλλυντικά προϊόντα.
  - Εκμετάλλευση ζώων για ένδυση και ψυχαγωγία.
- Στην καθημερινή ζωή, αντιμετωπίζουμε διαφορετικά τα κατοικίδια από τα παραγωγικά ζώα ή τα ζώα για εργαστηριακές δοκιμές. Αυτός ο διαχωρισμός βασίζεται στον ειδισμό.

Παραδείγματα από την καθημερινή ζωή

- **Προφανής Αντίθεση:**

- Κατοικίδια (σκύλοι, γάτες): Θεωρούνται μέρος της οικογένειας.
- Παραγωγικά ζώα (αγελάδες, χοίροι): Χρησιμοποιούνται για κρέας και γαλακτοκομικά.
- Πειραματόζωα: Χρησιμοποιούνται για δοκιμές φαρμάκων και καλλυντικών.

- **Κατοικιδιοκεντρική Κοινωνία:**

- Η κοινωνία μας κατατάσσει τα ζώα σε διαφορετικές κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο χρήσης τους, κάτι που αντανακλάται στον ειδισμό.

Πίτερ Σίνγκερ και Ωφελιμισμός

- Ωφελιμιστική Προσέγγιση: Ο Peter Singer προτείνει ότι η διάκριση μεταξύ ανθρώπων και ζώων με βάση το είδος είναι παράλογη, καθώς όλα τα έμβια όντα που νιώθουν πόνο αξίζουν ηθική προσοχή.
- Παράδειγμα: Εάν ένα ζώο νιώθει πόνο με τον ίδιο τρόπο που ένας άνθρωπος το αισθάνεται, τότε δεν υπάρχει λόγος να θεωρούμε ότι ο ανθρώπινος πόνος είναι πιο σημαντικός.
- Σύγχρονη εφαρμογή: Τα δικαιώματα των ζώων ενισχύονται μέσω νομοθεσιών που περιορίζουν τις δοκιμές σε ζώα για καλλυντικά, όπως στην ΕΕ όπου απαγορεύτηκαν οι δοκιμές καλλυντικών σε ζώα από το 2013.

Tom Regan και τα δικαιώματα των ζώων

- **Η Θεωρία του Regan:** Ο Regan υποστηρίζει ότι τα ζώα είναι "υποκείμενα μιας ζωής" (subjects-of-a-life), δηλαδή έχουν ενδιαφέροντα, αισθήματα και εμπειρίες, πράγμα που τους δίνει δικαιώματα..
- **Ενίσχυση της θεωρίας:** Η έννοια των "υποκειμένων μιας ζωής" σημαίνει ότι τα ζώα δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως εργαλεία για ανθρώπινους σκοπούς, ανεξαρτήτως των συμφερόντων.
- **Παράδειγμα:** Τα ζώα στα εργαστήρια χρησιμοποιούνται για πειράματα που εξυπηρετούν τον άνθρωπο, αλλά η θεωρία του Regan υποστηρίζει ότι αυτό είναι ηθικά λάθος.

Καντιανή Ηθική και η Προσέγγιση του Kant

- **Καντιανή Προσέγγιση:** Σύμφωνα με τον Kant, τα ζώα δεν έχουν ηθική αξία επειδή δεν μπορούν να σκεφτούν λογικά.
  - Ωστόσο, η καλή μεταχείριση των ζώων καλλιεργεί αρετές, όπως η συμπόνοια, που ενισχύει την ηθική μας απέναντι στους ανθρώπους.
- **Σύγχρονη Κριτική:** Η προσέγγιση του Kant μπορεί να θεωρηθεί ανεπαρκής, καθώς αγνοεί την ικανότητα των ζώων να νιώθουν πόνο.;

Επιχειρήματα υπέρ του ειδικισμού

- **Γνωστικές διαφορές:** Οι άνθρωποι είναι οι μόνοι που έχουν αυτοσυνείδηση, σύνθετη σκέψη, ηθική κρίση και γλώσσα.
- **Ιστορική και κοινωνική προτεραιότητα:** Η κοινωνία βασίζεται στη χρήση των ζώων για τροφή, εργασία και ιατρική έρευνα.
- **Οικονομία και διατροφή:** α ζώα παρέχουν βασική διατροφική ασφάλεια, ειδικά σε χώρες με οικονομική εξάρτηση από την κτηνοτροφία.

Επιχειρήματα κατά του ειδισμού

Αίσθηση πόνου και ηθικό καθεστώς: Τα ζώα έχουν συναισθήματα και αισθήματα πόνου. Η διάκριση βάσει του είδους είναι ηθικά αδικαιολόγητη.

Ισοτιμία ηθικού ενδιαφέροντος: Ο πόνος και η ταλαιπωρία που βιώνουν τα ζώα πρέπει να έχουν την ίδια βαρύτητα με αυτά των ανθρώπων.

Προκατάληψη: Ο ειδισμός είναι μια μορφή προκατάληψης παρόμοια με τον ρατσισμό και τον σεξισμό.

Παράδειγμα: Η απαγόρευση της χρήσης ζώων σε παραστάσεις τσίρκων σε πολλές χώρες είναι ένα παράδειγμα της προσπάθειας για την καταπολέμηση του ειδισμού.

Ιστορικής εξέλιξης της σχέσης ανθρώπων-ζώων.

- **Αρχαίες κοινωνίες και ζώα:**

- Στην αρχαία Αίγυπτο, τα ζώα θεωρούνταν ιερά, ενώ στην αρχαία Ελλάδα, χρησιμοποιούνταν συχνά για θυσίες.
- Οι κοινωνίες αυτές είχαν ανάμεικτες σχέσεις με τα ζώα, που συνδύαζαν την αφοσίωση με την εκμετάλλευση.

- **Ζώα στη μυθολογία και τη θρησκεία:**

- Ζώα χρησιμοποιούνταν ως σύμβολα θεών και πνευμάτων σε πολλές παραδόσεις, αντανακλώντας την αμφίθυμη σχέση μεταξύ σεβασμού και εκμετάλλευσης.

Διαφορετικές ηθικές φιλοσοφίες και η εφαρμογή τους στα δικαιώματα των ζώων.

Ωφελισμός:

- Οι πράξεις μας πρέπει να επιφέρουν το μεγαλύτερο δυνατό όφελος.
- Η χρήση των ζώων μπορεί να επιτραπεί εάν προωθεί τη συνολική ευτυχία.
- Παράδειγμα: Η έρευνα σε ζώα μπορεί να είναι ηθικά αποδεκτή εάν οδηγεί σε σημαντικές ιατρικές προόδους.

Διαφορετικές ηθικές φιλοσοφίες και η εφαρμογή τους στα δικαιώματα των ζώων.

Δικαιωτισμός:

- Κάθε ον που έχει δικαιώματα δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως μέσο.
- Παράδειγμα: Τα ζώα έχουν εγγενή δικαιώματα που δεν μπορούν να καταπατηθούν για ανθρώπινες ανάγκες.

Διαφορετικές ηθικές φιλοσοφίες και η εφαρμογή τους στα δικαιώματα των ζώων.

Αρετοκρατία:

- Ο Αριστοτέλης υποστηρίζει ότι η ηθική συμπεριφορά βασίζεται στην καλλιέργεια των αρετών.
- Η αρετή της συμπόνοιας πρέπει να επεκτείνεται και στα ζώα.

Σημερινές πρακτικές και ηθικά διλήμματα που αντιμετωπίζουμε στη χρήση ζώων.

- **Βιομηχανική κτηνοτροφία και διατροφή:**
  - Ηθικά διλήμματα γύρω από τη μαζική παραγωγή κρέατος και τα δικαιώματα των ζώων σε συνθήκες εκτροφής.
  - Σύμφωνα με τον FAO, περίπου 70 δισεκατομμύρια ζώα σφάζονται κάθε χρόνο για ανθρώπινη κατανάλωση.
  - Εναλλακτικές επιλογές: Αύξηση της ζήτησης για φυτικά προϊόντα και τεχνητό κρέας ως ηθικές και περιβαλλοντικά βιώσιμες λύσεις..
- **Δοκιμές σε ζώα:**
  - Χρήση ζώων για την ανάπτυξη φαρμάκων και καλλυντικών.
  - Εναλλακτικές μεθόδους έρευνας χωρίς ζώα (χρήση κυτταρικών σειρών, υπολογιστικών μοντέλων, μη πρωτεύοντα ζώα)

Η Τέχνη της Ζωικής Παραγωγής

Εκτροφή και αποδόσεις ζώων

- ✓ Διευκρίνιση της βιολογικής βάσης των αποδόσεων
- ✓ Δημιουργία γονοτύπων με ευνοϊκό πεδίο αντίδρασης
- ✓ Διασφάλιση ευνοϊκών συνθηκών διαβίωσης ώστε να εκφράζεται στο μέγιστο βαθμό το γενετικό τους δυναμικό
- ✓ Οργάνωση συστημάτων παραγωγής επιθυμητών προϊόντων με το μέγιστο δυνατό οικονομικό όφελος

Γνώσεις και Μέθοδοι

Εκτροφή

- Βιοκλιματολογία
- Φυσική
- Μηχανολογία
- Αρχιτεκτονική

Αποδόσεις

- Ανατομία
- Φυσιολογία
- Βιοχημεία
- Γενετική
- Βιοστατιστική

Ζωοτεχνία

ΓΕΝΙΚΗ

- Περιγραφή - Προέλευση - Βελτίωση Ζωικού υλικού
- Φυσιολογία παραγωγικών - αναπαραγωγικών αποδόσεων

ΕΙΔΙΚΗ

- Προβατοτροφία - Βοοτροφία - Γιδοτροφία
- Ορνιθοτροφία - Χοιροτροφία
- Μελισσοκομία
- Ιχθυοτροφία, κοκ

Κλάδοι και Επεκτάσεις

- ▶ Ηθολογία
- ▶ Γενετική Βελτίωση
- Διατροφή
- Υγιεινή αγροτικών ζώων
- Τεχνολογία τροφίμων ζωικής προέλευσης

Η Ζωοτεχνία ασχολείται με τις μεθόδους εκμετάλλευσης των ζώων και αποβλέπει στην αύξηση της παραγωγικότητάς τους.

- ❖ Δημιουργία ζώων κατάλληλων για την παραγωγή προϊόντων ή εργασίας ή συντροφιάς.
  - ❖ Στοχευμένη αναπαραγωγή
  - ❖ Δημιουργία νέων γενοτύπων
- ❖ Διασφάλιση ευνοϊκών συνθηκών εκτροφής
  - ❖ Εκδήλωση του γενετικού τους δυναμικού στον υψηλότερο κατά το δυνατόν βαθμό
  - ❖ Ευζωία
- ❖ Οργάνωση ζωοτεχνικών επιχειρήσεων
  - ❖ Συνδυασμός: επιστημονικές γνώσεις, εργασία, κεφάλαιο, ζωικό δυναμικό και γη
  - ❖ Προϊόντα επιθυμητά στους καταναλωτές και με το χαμηλότερο δυνατόν κόστος.

Γιατί;

Τα ζώα προσφέρουν στον άνθρωπο:

- Τρόφιμα υψηλής θρεπτικής και υψηλής βιολογικής αξίας (κρέας, γάλα, αυγά).
- Προϊόντα που χρησιμοποιεί για την ένδυσή του (μαλλί, τρίχες, δέρματα, γουναρικά κ.ά.).
- Προϊόντα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τη φαρμακοβιομηχανία (π.χ. αδένες), τη βιοτεχνία (π.χ. κέρατα, οστά, δόντια, τρίχες κτλ., κατάλληλα για την κατασκευή ειδών διακόσμησης και διασκέδασης) ή τη βιομηχανία (π.χ. ζωικά έλαια για τη λίπανση μηχανών ακριβείας ή την παρασκευή ακριβών καλλυντικών ή ακόμα τη συρραφή χειρουργικών τραυμάτων).

Γιατί;

Τα ζώα προσφέρουν στον άνθρωπο:

Εργασία

- Εκατομμύρια άνθρωποι επωφελούνται από τη δυναμοπαραγωγή διαφόρων ειδών ζώων (ιπποειδή, βοοειδή, καμήλες, ελέφαντες κ.ά.)
- Στις αναπτυγμένες οικονομικά χώρες, η δυναμοπαραγωγική ικανότητα των ζώων έπαψε να έχει τη σημασία που είχε άλλοτε.

Λίπανση

- Ανασύσταση των θρεπτικών αποθεμάτων του εδάφους & στην ανάπτυξη της βλάστησης.

Ψυχαγωγία

- Ιππικοί αγώνες, ιπποδρομίες, κυνοδρομίες, τα ωδικά πτηνά «ζώα συντροφιάς ή αναψυχής» (σκύλοι, γάτες, κ.ά.)
  - Ψυχαγωγία/θεραπεία/αποκατάσταση

Ορθές πρακτικές

Συνειδητές πράξεις των ανθρώπων που έχουν συνέπειες για τους ίδιους και τους άλλους γύρω τους

☑ Επιστημονικά τεκμηριωμένες

☑ Κοινωνικά αποδεκτές

Ωφέλεια

Αυτονομία

Δικαιοσύνη

Αειφόρος ή Βιώσιμη Ανάπτυξη

- ☑ Αλληλεγγύη και Υπευθυνότητα μεταξύ των γενεών
  - ☑ Ικανοποίηση των αναγκών του παρόντος χωρίς να υπονομεύεται η δυνατότητα ικανοποίησης των αναγκών των μελλοντικών γενεών
- ☑ Σεβασμός στο περιβάλλον
  - ☑ Βελτίωση της ποιότητας της ζωής στο πλαίσιο των ορίων της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων

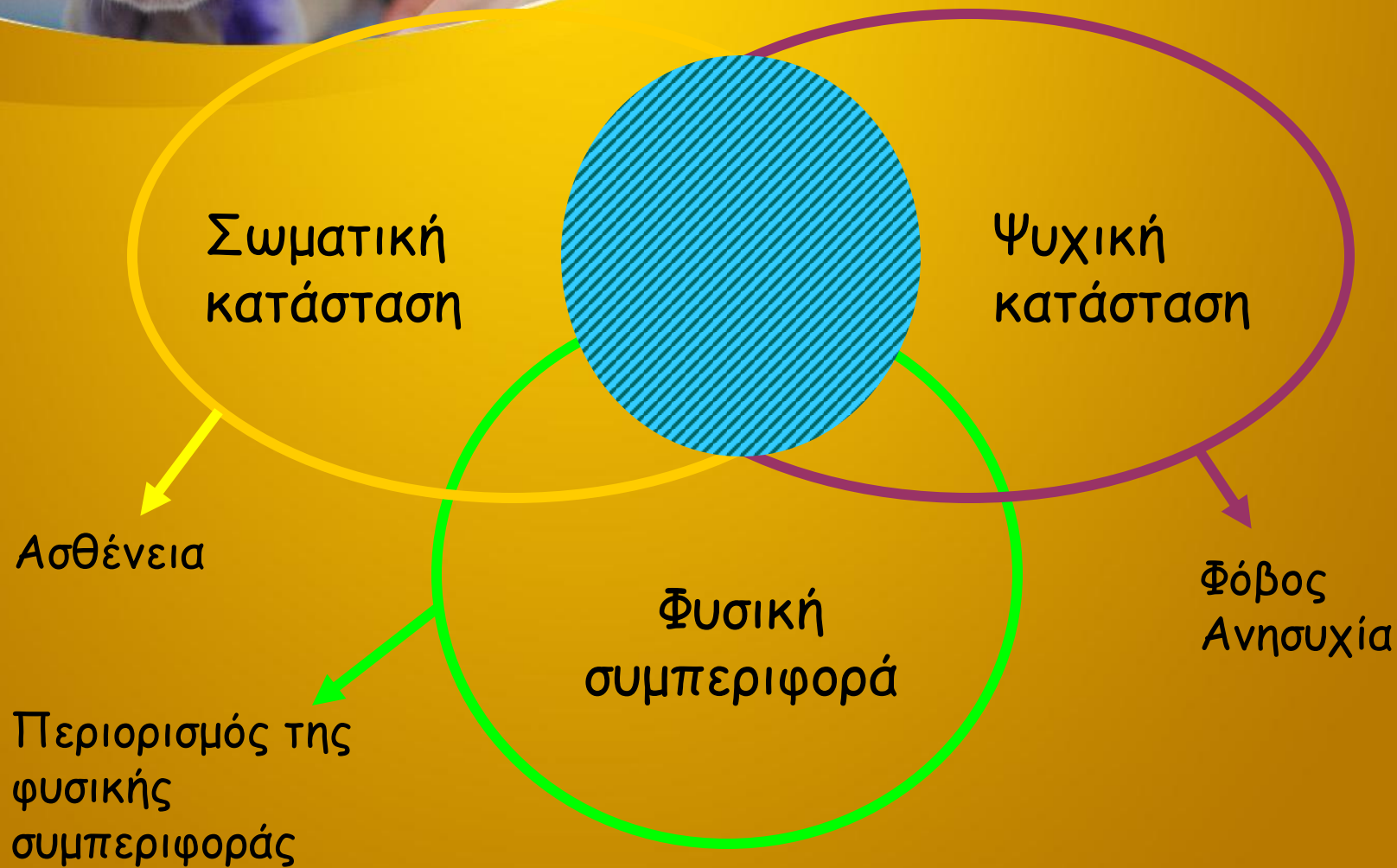

Ευζωία

- Ένα σύνολο προϋποθέσεων που πρέπει να υφίστανται, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται οι βασικές ανάγκες των ζώων τόσο στο επίπεδο της εκτροφής τους όσο επίσης κατά τη διαχείριση, μεταφορά ή/και τη σφαγή τους
- Επηρεάζεται από γενετικούς και από περιβαλλοντικούς παράγοντες
- Νομοθεσία

Οι συνιστώσες της ευζωίας

Οι Πέντε Αρχές της Ευζωίας

- Απουσία πείνας και δίψας
  - Άμεση πρόσβαση σε νερό και κατάλληλη διατροφή που υποστηρίζει την υγεία και ζωντάνια του ζώου
- Απουσία καταπόνησης από το περιβάλλον
  - Παροχή καταφυγίου και άνετου χώρου ξεκούρασης
- Απουσία πόνου, τραυματισμού ή ασθένειας
  - Πρόληψη, έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία
- Δυνατότητα εκδήλωσης φυσιολογικής συμπεριφοράς
  - Επαρκής χώρος, κατάλληλες εγκαταστάσεις, συνεύρεση με ομοειδή
- Απουσία φόβου ή στρες
  - Συνθήκες διαβίωσης και τρόπος διαχείρισης προς αποφυγή της πνευματικής/ψυχικής καταπόνησης

Στόχοι της Ζωοτεχνίας για Σκύλους και Γάτες

Οι στόχοι της ζωοτεχνίας σκύλων και γατών περιλαμβάνουν:

- **Βελτίωση της υγείας:** Ανάπτυξη στρατηγικών εκτροφής που ελαχιστοποιούν τα γενετικά προβλήματα και προάγουν τη μακροζωία.
- **Ενίσχυση της ευζωίας:** Διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών διαβίωσης, διατροφής και φροντίδας.
- **Διατήρηση και βελτίωση φυλών:** Ειδική προσοχή στην εκτροφή καθαρών φυλών με βάση πρότυπα υγείας και συμπεριφοράς.
- **Ανάλυση συμπεριφοράς:** Μελέτη της συμπεριφοράς των σκύλων και των γατών για την καλύτερη εκπαίδευση και κοινωνικοποίησή τους.

Τρόποι Εκτροφής Σκύλων και Γατών

- **Εκτροφή Κατοικίδιων:**

- Σκύλοι και γάτες εκτρέφονται από ιδιώτες για συντροφιά, άθληση ή και πώληση ως κατοικίδια.

- **Επαγγελματικοί Εκτροφείς:**

- Ειδικοί επαγγελματικοί εκτροφείς ακολουθούν αυστηρά πρότυπα για την εκτροφή και επιλογή των ζώων, με έμφαση στην υγεία και τα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς.
- Εκτροφή φυλών με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για διαγωνισμούς, συντροφιά ή εργασία (π.χ., ποιμενικοί σκύλοι, σκύλοι διάσωσης).
- Αυστηροί κανόνες και έλεγχοι για τη διατήρηση της καθαρότητας της φυλής και της υγείας των ζώων

Στοιχεία για Ζώα Συντροφιάς στην Ελλάδα

- Τα ζώα συντροφιάς, κυρίως σκύλοι και γάτες, έχουν σημαντική παρουσία στα ελληνικά νοικοκυριά.
- Η φροντίδα αυτών των ζώων έχει γίνει προτεραιότητα για πολλούς Έλληνες, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στην αυξανόμενη ζήτηση
  - για υπηρεσίες κτηνιατρικής περίθαλψης,
  - τροφών υψηλής ποιότητας
  - προϊόντων φροντίδας.

Στοιχεία για Ζώα Συντροφιάς στην Ελλάδα

- Αριθμός Σκύλων και Γατών:
  - Υπολογίζεται ότι υπάρχουν περίπου 1-1,5 εκατομμύριο σκύλοι και 1-1,2 εκατομμύριο γάτες ως κατοικίδια στην Ελλάδα.
  - Αδέσποτοι σκύλοι: Περίπου 150.000-300.000 αδέσποτοι σκύλοι κυκλοφορούν στην Ελλάδα. Πολλοί από αυτούς ζουν σε αστικές και ημιαστικές περιοχές.
  - Αδέσποτες γάτες: Ο αριθμός των αδέσποτων γατών είναι σημαντικά υψηλότερος, με εκτιμήσεις να φτάνουν τις 500.000-600.000, ειδικά σε νησιά και τουριστικές περιοχές.

Φιλοξενία και Διαχείριση Αδέσποτων

- ✓ Η διαχείριση αυτών των ζώων αποτελεί ζήτημα δημόσιας υγείας αλλά και ηθικής με πολλές οργανώσεις και καταφύγια να προσπαθούν να προσφέρουν λύσεις.
- ✓ Φιλοξενία και Διαχείριση Αδέσποτων Ζώων στην Ελλάδα γίνεται κυρίως μέσα από τρεις βασικές κατηγορίες:
  - ✓ δημοτικά προγράμματα,
  - ✓ καταφύγια ζώων
  - ✓ φιλοζωικές οργανώσεις.

Δημοτικά Προγράμματα

- Οι ελληνικοί δήμοι είναι υπεύθυνοι, βάσει νομοθεσίας, για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Αυτό περιλαμβάνει:
  - **Συλλογή και Φιλοξενία:** Αδέσποτα ζώα συλλέγονται από τους δρόμους και μεταφέρονται σε δημοτικά καταφύγια για προσωρινή φροντίδα.
  - **Στείρωση:** Πολλοί δήμοι εφαρμόζουν προγράμματα στείρωσης για τον έλεγχο του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων.
  - **Διαχείρισης της υγείας με Εξετάσεις, Αποπαρασιτώσεις και Εμβολιασμούς:** Προσφέρεται βασική ιατρική φροντίδα στα ζώα, συμπεριλαμβανομένων των εμβολιασμών και της αποπαρασίτωσης.
  - **Προγράμματα Υιοθεσίας:** Συνεργασίες με τοπικές και διεθνείς φιλοζωικές οργανώσεις για την προώθηση της υιοθεσίας.

Καταφύγια Ζώων

- Υπάρχουν πολλά καταφύγια ζώων στην Ελλάδα που φιλοξενούν αδέσποτα ζώα και τα προετοιμάζουν για υιοθεσία.
- Τα καταφύγια παρέχουν:
  - Μακροχρόνια φροντίδα: Όσα ζώα δεν υιοθετούνται, παραμένουν στα καταφύγια όπου τους παρέχεται τροφή, φροντίδα και υγειονομική περίθαλψη.
  - Στείρωση και Υιοθεσία: Τα καταφύγια συνεργάζονται με εθελοντές και οργανισμούς για τη στείρωση των ζώων (?) και τη διοργάνωση εκδηλώσεων υιοθεσίας.

Φιλοζωικές Οργανώσεις και Εθελοντισμός

- Πολλές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται στη διαχείριση και φροντίδα των αδέσποτων ζώων. Αυτές οι οργανώσεις στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό σε εθελοντές και δωρεές. Οι κύριες δραστηριότητες περιλαμβάνουν:
  - **Συνεργασίες με κτηνιάτρους:** Παροχή δωρεάν ή χαμηλού κόστους στείρωσης και φροντίδας.
  - **Εκπαιδευτικές Εκστρατείες:** Ευαισθητοποίηση του κοινού για τα θέματα των αδέσποτων ζώων και της υπεύθυνης υιοθεσίας.
  - **Εκδηλώσεις Υιοθεσίας:** Διοργανώνονται τακτικά εκδηλώσεις για την προώθηση της υιοθεσίας αδέσποτων σκύλων και γατών, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Προκλήσεις στη Διαχείριση Αδέσποτων Ζώων

- Η διαχείριση των αδέσποτων ζώων στην Ελλάδα παραμένει πρόκληση λόγω έλλειψης επαρκούς χρηματοδότησης και πόρων.
- Παρά τις προσπάθειες που γίνονται από τις τοπικές αρχές και τους εθελοντές, ο αριθμός των αδέσποτων παραμένει υψηλός, κυρίως λόγω της εγκατάλειψης και της αλόγιστης αναπαραγωγής .

Προκλήσεις στη Διαχείριση Αδέσποτων Ζώων

Προτεινόμενες Λύσεις

- **Υποχρεωτική σήμανση.** Υποχρεωτική τοποθέτηση ηλεκτρονικής ταυτοποίησης στα ζώα συντροφιάς με αντιστοίχιση στον ιδιοκτήτη.
- **Υποχρεωτική Στείρωση (?):** Ένα από τα κύρια μέτρα που προτείνεται είναι η επιβολή υποχρεωτικής στείρωσης των ζώων συντροφιάς για τη μείωση του αριθμού των αδέσποτων.
- **Ενίσχυση των Προγραμμάτων Υιοθεσίας:** Βελτίωση των διαδικασιών υιοθεσίας με τη χρήση τεχνολογίας και την προώθηση μέσω κοινωνικών δικτύων.
- **Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση:** Ενημέρωση του κοινού για την ευθύνη που φέρουν ως ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς, καθώς και για τις συνέπειες της εγκατάλειψης.

- Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!